

Sygn. akt III RC 22/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2017r.

Sąd Rejonowy w Ropczycach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Pokrzywa

Protokolant: sekr. sądowy Jan Pleban

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017r. w Ropczycach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. F.

przeciwko W. F.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

sprawy z powództwawzajemnego W. F.

przeciwko K. F.

o przedłużenie obowiązku alimentacyjnego i o podwyższenie alimentów

I. ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda K. F. wobec pozwanej W. F. określony w punkcie IV wyroku S. O.w R. z dnia 12.04.2007r. sygn. akt I C 1193/06 wygaś z dniem 4 maja 2012r.,

II. oddalić powództwo wzajemne W. F. w całości,

III. uiszczoną opłatą sądową od pozwu w kwocie 120 zł (sto dwadzieścia złotych) i opłatą sądową w kwocie 40 zł (czterdzieści złotych) od wniosku o udzielenie zabezpieczenia obciążyć powoda K. F.,

IV. nie obciążać pozwanej kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez powoda,

V. nie obciążać powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanej.

Sygn. akt III RC 22/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22.09.2017r.

Powód K. F. w pozwie wniesionym przeciwko W. F. domagał się ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego określonego w pkt. IV wyroku S. O.w R. z dnia 12.04.2007r. sygn. akt I C 1193/06 na rzecz pozwanej z dniem 4.05.2012r. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że nałożony na powoda obowiązek alimentacyjny wygaś z upływem 5 lat od daty uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, ponieważ powód nie został uznany za winnego rozkładu pożycia.

Pozwana W. F. w odpowiedzi na pozew z dnia 5.05.2017r. wniosła o oddalenie powództwa powoda. Jednocześnie wystąpiła z powództwem wzajemnym przeciwko powodowi o przedłużenie obowiązku alimentacyjnego określonego

w pkt. IV wyroku S. O.w R. z dnia 12.04.2007r. sygn. akt I C 1193/06 oraz o podwyższenie alimentów od K. F. na rzecz powódki wzajemnej z kwoty po 200 zł miesięcznie do kwoty po 400 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwana-powódka wzajemna podniosła, że powód obowiązek alimentacyjny wykonywał wobec niej do listopada 2016r. Następnie W. F. podniosła, że jej sytuacja materialna i zarobkowa nie uległa poprawie od czasu zasądzenia alimentów. Z uwagi na swój stan zdrowia powódka wzajemna pozostaje w niedostatku i taka sytuacja miała miejsce w dniu 4.05.2012r.

Postanowieniem z dnia 31.07.2017r. S. R.w R. udzielił zabezpieczenia w przedmiotowej sprawie na wniosek powoda poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego, na czas toczącego się postępowania, prowadzonego przez komornika sądowego przy SR w R. G. P. w sprawie Kmp 7/17.

Bezspornym jest, że S. O.wR.wyrokiem z dnia 12.04.2007r. sygn.. akt I C 1193/06 orzekł rozwód małżeństwa K. F. i W. F. bez orzekania o winie małżonków, zasądził od K. F. na rzecz W. F. alimenty w kwocie po 200 zł miesięcznie. Ponadto w pkt III wyroku rozwodowego zostały zasądzone alimenty od W. F. na rzecz małoletnich dzieci D. F. i B. F. w kwocie po 50 zł na każdego. Orzeczenie stało się prawomocne w dniu 4.05.2007r.

Przed S. R.w R. toczyło się postępowanie z powództwa B. F. przeciwko W. F. o podwyższenie obowiązku alimentacyjnego sygn. akt III RC 3/17. Postanowieniem z dnia 16.01.2017r. postępowanie zostało umorzone z powodu cofnięcia pozwu przez powoda.

Przed S. R.w R. toczyło się postępowanie z powództwa W. F. przeciwko B. F. o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego sygn. akt III RC 4/17. Postanowieniem z dnia 16.01.2017r. postępowanie zostało umorzone z powodu cofnięcia pozwu przez powódkę.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Powód- pozwany wzajemny K. F. ma 49 lat, posiada wykształcenie średnie i zasadnicze zawodowe w zakresie obróbki skrawania. Mieszka w domu, który jest jego własnością wraz z 85-letnim ojcem. Powód z małżeństwa z pozwaną posiada dwóch pełnoletnich synów. Starszy syn wyjechał w celach zarobkowych poza granice kraju, młodszy syn mieszka wraz z powodem, jest bezrobotny, poszukuje pracy, pozostaje na utrzymaniu ojca. Powód miesięcznie przeznaczą na utrzymanie syna 500 zł. Powód samodzielnie ponosi koszty utrzymania domu, które wynoszą miesięcznie 390 zł. Oprócz tych wydatków koszt zakupu opału na zimę wynosi 4000 zł, co miesięcznie stanowi 333 zł. Ojciec powoda nie partycypuje w kosztach utrzymania domu, pobiera emeryturę, którą przeznaczą na zakup lekarstw, dokonuje też samodzielnie dla siebie zakupu artykułów spożywczych. Powód wraz z siostrą zapewniają swojemu ojcu obiady. K. F. jest właścicielem gospodarstwa rolnego pow. około 1,50 ha, które zmierza przekazać na własność synom. Powód aktualnie uprawia gospodarstwo rolne hodując kury, sadi warzywa i sieje zboże, nie hoduje innych zwierząt. Natomiast ojciec powoda uprawia na własne potrzeby 40 arów gospodarstwa. Koszt ubezpieczenia domu rocznie wynosi 350 zł. Podatek rolny rocznie wynosi 320 zł. Powód pracuje aktualnie jako kierownik utrzymania ruchu w PPUH (...) w R.. Zarabia miesięcznie netto 3400 zł. Zatrudniony jest na czas nieokreślony. Pozostaje w stałym leczeniu z powodu cukrzycy i nadciśnienia tętniczego i chorób serca. Na lekarstwa miesięcznie przeznaczą ok. 200 zł. Powód jest właścicielem samochodu osobowego m-ki R. (...) rocznik 2008, właścicielem ciągnika rolniczego C-330 rocznik 1991 oraz skutera rocznik 2004. 500 zł rocznie kosztuje przegląd samochodu i ubezpieczenie, po 200 zł rocznie kosztuje ubezpieczenie ciągnika i skutera. K. F. codziennie dojeżdża do pracy. Jego koszt utrzymania wraz z dojazdami i zakupem środków higienicznych i kosmetycznych do domu wynosi 1200 zł miesięcznie. (w tym koszty dojazdu do pracy to 250 zł, opłata abonamentu telefonicznego to 55 zł miesięcznie). Powód co miesiąc spłaca raty kredytowe w łącznej wysokości ok. 800 zł miesięcznie z tytułu zakupu na raty telewizora, laptopa(niezbędnego do pracy), zestawu muzycznego oraz z tytułu spłaty kredytu zaciągniętego wraz z pozwaną w trakcie trwania małżeństwa. 5.02.2010 r. powód zawarł kolejne małżeństwo z A. F. z którego posiada córkę J. F. lat 7. Małoletnia córka powoda jest dzieckiem niepełnosprawnym. Mieszka wraz z matką. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 20.04.2017 sygn. akt IC651/16 orzeczony rozwód kolejnego małżeństwa powoda. K. F. został zobowiązany do uiszczania na rzecz małoletniej córki rat alimentacyjnych w kwocie po 800 zł miesięcznie oraz do uiszczania na rzecz matki dziecka rat alimentacyjnych w kwocie po 400 zł miesięcznie. Powód uczestniczy w życiu córki i pozostaje z nią w stałym kontakcie.

Powód do końca 2016r. płacił alimenty na rzecz pozwanej w kwocie po 100 zł miesięcznie , po dokonaniu potrącenia alimentów w kwocie 100 zł na rzecz synów pozwanej.

(dowód: zeznania powoda k-47/48, umowy kredytu ratalnego k-61/87, harmonogram spłaty k-88, faktury k-92,93,94,95,96,97,98,99,110, wyrok SO w R. sygn.. akt I C 651/16 k-152,orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k-106, polisy ubezpieczeniowe k- 107/109,111/112 decyzja k-113, zaświadczenie o wynagrodzeniu k-59/60)

Pozwana-powódka wzajemna W. F. ma 47 lat, z zawodu kucharz-garmażer, aktualnie przebywa na rencie, którą otrzymuje w wysokości 651,50 zł miesięcznie. Oprócz tego pozwana pobiera zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie. Pozwana posiada znaczny stopień niepełnosprawności na stałe, z powodu schizofrenii. Wg. orzecznika Z. jest częściowo niezdolna do pracy do 31.05.2019r., zgodnie natomiast z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (...) w R.- bez wskazań do odpowiedniego zatrudnienia. Pozostaje w stałym leczeniu hematologicznym z powodu nadpłytkowości krwi, leczy nadciśnienie. Koszt prywatnej wizyty u hematologa wynosi 100 zł. Wizyty odbywają się z częstotliwością co 2 miesiące. Na zakup lekarstw przeznacza raz na dwa i pół miesiąca około 300 zł. Raz w roku przebywa na oddziale psychiatrycznym celem ustalenia dawek lekarstw. Pozwana mieszka w domu rodzinnym wraz z bratem i jego rodziną. Dom znajduje się na gospodarstwie rolnym o pow. 1,09 ha, które nie jest uprawiane. Pozwana jedynie na swoje potrzeby uprawia warzywa. Rachunki za prąd pozwana płaci po połowie z bratem. Koszt całego rachunku za prąd co dwa miesiące wynosi od 300 do 400 zł. Opłaty za gaz ponosi w kwocie po 100 zł co drugi miesiąc. Opłata za wodę wynosi do 30 miesięcznie. Pozwana samodzielnie dokonuje opłat za ogrzewanie zimą pomieszczeń, które zajmuje, pali w piecu kaflowym. Na opał przeznacza 700 zł w roku. W. F. ma trudne warunki lokalowe, nie posiada łazienki. W domu ma jedynie doprowadzoną zimną wodę, którą podgrzewa na gazie lub na kuchni kaflowej. Korzysta z pomocy opieki społecznej. W 2016 r. otrzymała zasiłek celowy w kwocie 300 zł. (pozwana jest objęta programem wieloletnim w zakresie dożywiania, w lipcu 2016r. otrzymała świadczenie w wysokości 96,10 zł na zakup żywności). 100 zł miesięcznie przeznacza na zakup środków higienicznych i kosmetycznych nie dokonuje zakupu obuwia i odzieży. Wykorzystuje odzież i obuwie, które otrzymuje od znajomych. Utrzymuje kontakty z synami z małżeństwa. Nie korzysta z pomocy materialnej od syna, który przebywa poza granicami kraju. Młodszy syn odwozi pozwaną do lekarza a ta w zamian daje 50 zł synowi na paliwo oraz przekazuje mu 50 zł tytułem alimentów. W. F. nie jest nigdzie zadłużona. Od czasu do czasu pożyczka od koleżanki kwotę 50 do 100 zł w razie braku pieniędzy.

W. F. 2.03.2017r. złożyła wniosek o egzekucję świadczeń alimentacyjnych wobec powoda K. F. w oparciu o tytuł wykonawczy wyrok S. O.w R. z dnia 12.04.2007r. sygn. akt I C 1193/06 zaopatrzony w klauzulę wykonalności. (Kmp 7/17). Aktualnie postępowanie egzekucyjne zostało zawieszona na podstawie postanowienia SR w R. z dnia 30.03.2017r. III RC 22/17.

(dowód: zeznania pozwanej k-48/49, zaświadczenie k-115, orzeczenie lekarza Z. k-116,118,120,karta informacyjna leczenia szpitalnego k-122, zaświadczenie lekarskie k-125, 126, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k-128, zaświadczenie Z. k-147, zaświadczenie lekarskie k-148/149, zaświadczenie (...) k-153, akta Kmp 7/17)

Sąd dał wiarę przedłożonym przez strony dokumentom. Sporządzone one zostały przez uprawnione organy, w granicach ich kompetencji, a ich treść nie budziła zastrzeżeń stron.

Zeznania powoda i pozwanej odnośnie ich sytuacji majątkowej, zarobkowej, ponoszonych przez nich miesięcznych kosztów utrzymania zasługują na wiarę, ponieważ są one realne i znajdują potwierdzenie w zasadach doświadczenia życiowego oraz w przedłożonych dokumentach.

W myśl art. 60§3 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka małżeństwa. Jeżeli zobowiązany jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia , obowiązek ten wygasa także z upływem 5 lat, od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd, na żądanie uprawnionego, przedłuży termin pięcioletni.

Przez wyjątkowe okoliczności należy rozumieć zarówno okoliczności zachodzące po stronie rozwiedzionego małżonka domagającego się przedłużenia obowiązku alimentacyjnego, jak i po stronie drugiego z małżonków. (uchwała SN

z 16.04.1974r. III CZP 22/75, OSNCP 1976, nr 3, poz.36) Do takich okoliczności można zaliczyć np. wypadek rozwiedzionego małżonka, niezwiązany z zatrudnieniem i niezapewniający mu odszkodowania czy renty, w wyniku którego staje się on na stałe niezdolny do pracy i zostaje pozbawiony środków do życia, nagłą chorobą, utratę dobytku na skutek działania żywiołu.

Nie są wyjątkowymi okolicznościami stopniowy ubytek sił, dolegliwości i schorzenia małżonka uprawnionego dotykające go w miarę upływu czasu. (wyrok SN z dn.3.09.1998r., I CKN 1029/97).

Przyjmuje się w doktrynie, że powództwo o przedłużenie terminu , o jakim mowa w art.60§3 kro, może zostać wytoczone już po upływie pięcioletniego terminu, jednak uprawniony musi wykazać, że przesłanki do przedłużenia tego terminu istniały w chwili jego nadejścia.

W przedmiotowym stanie faktycznym powód K. F. w wyroku rozwodowym Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 12.04.2007r. sygn. akt I C 1193/06 nie został uznany za winnego rozkładu pożycia.

W chwili orzekania rozwodu pozwana W. F. pozostawała w stałym leczeniu psychiatrycznym, hematologicznym. Przed wszczęciem postępowania rozwodowego, tj od września 2006r. zamieszkała w domu rodzinnym wraz z matką, z powodu swojego stanu zdrowia pobierała rentę w wysokości 570 zł miesięcznie.(wywiad środowiskowy k-16, zeznania pozwanej k-77 akt I C 1193/06). Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego W. F. w kwietniu 2012r otrzymywała świadczenie rentowe w wysokości 688, 25 zł netto, korzystała ze specjalnego zasiłku celowego raz w roku w wysokości 350 zł. Nadal pozostawała w leczeniu psychiatrycznym, hematologicznym. Jej sytuacja materialna i zdrowotna była podobna do sytuacji z chwili orzekania o wysokości alimentów na jej rzecz. Aktualnie sytuacja pozwanej majątkowa i rodzinna także nie uległa drastycznej zmianie. Podczas pięcioletniego okresu obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej po stronie W. F. nie wydarzyły się żadne nadzwyczajne okoliczności, które uzasadniałyby konieczność przedłużenia wobec pozwanej obowiązku alimentacyjnego. W ocenie sądu śmierć matki pozwanej nie jest wyjątkową okolicznością wskazaną w treści art.60§3 kro. Niedopuszczalne jest też przyjęcie, że skoro małżonek zobowiązany po upływie pięcioletniego terminu w dalszym ciągu świadczy alimenty na rzecz drugiego małżonka- co ma miejsce w przedmiotowej sprawie- to złożył oświadczenie woli o przedłużeniu tego terminu (III CRN 239/81, OSNCP 1982, nr 7, poz.106). W takiej sytuacji dalsze alimenty zobowiązany świadczy już bez podstawy prawnej, która odpadła.

Należy natomiast zauważyć, że w okresie trwania obowiązku alimentacyjnego powód ponownie ożenił się w dniu 5.02.2010 r. i z tego związku posiada niepełnosprawną córkę, wobec której posiada obowiązek alimentacyjny.

Mając powyższe na uwadze sąd uznał, że obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanej wygasł z mocy samego prawa z dniem 4 maja 2012r. Sąd uznał, że żądanie W. F. w zakresie przedłużenia terminu trwania obowiązku alimentacyjnego K. F. wobec powódki wzajemnej, za niezasadne z powodu braku szczególnych okoliczności , które uzasadniałyby takie przedłużenie w chwili jego nadejścia. Z uwagi na stanowisko sądu w zakresie przedłużenia terminu trwania obowiązku alimentacyjnego żądanie podwyższenia alimentów należało także oddalić jako nieuzasadnione.

Orzeczenie w pkt. I i II wyroku wydano w oparciu o treść art.60§3 kro., art.60§1 kro.

Na podstawie art.108§1 kpc w zw. z art. 96 ust 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.z 2016r.,poz.623 ze zm.) orzekł jak w pkt. III wyroku .

Na podstawie art. 102 kpc, z uwagi na trudną sytuację materialną stron, Sąd nie obciążył powoda i pozwanej kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej.